

Zgódź się bez trudu na trochę brudu! Baw się z kamieniami

Materiały takie jak kamienie mogą być dobrym dodatkiem do zabawek w przedszkolnym ogródku. Na tego typu przedmioty często mówi się „luźne części.” Kiedy dzieci bawią się luźnymi częściami, mogą rozwinąć ogólne, jak również precyzyjne zdolności motoryczne. Mogą też zastosować niektóre zasady sztuki, nauki i inżynierii. (Zobacz: Illinois Early Learning and Development Benchmarks 11.A.ECa, 11.A.ECb, 12.D.ECa, 12.D.ECb, 19.A.ECa, 19.A.ECb i 25.A.ECd).

Zachęcaj dzieci do przyglądania się kamieniom podczas zabawy.

- Wyznacz specjalne miejsce na trzymanie kamieni o różnych kształtach, rozmiarach i ciężarze. Możesz poprosić rodziców lub okoliczne firmy (ogrodowe czy budowlane), żeby podarowały trochę kamieni do Twojego programu.
- Zachęcaj do dbania o bezpieczeństwo i szacunek do pracy innych poprzez włączanie dzieci do wspólnego opracowywania zasad używania kamieni na placu zabaw.
- Zadawaj pytania, które pobudzają dociekliwość dzieci: „Czy myślisz, że któryś z kamieni będzie unosił się na wodzie?”, „Co myślisz, że jest cięższe: wiaderko z kamieniami czy wiaderko z piaskiem?”. „Czy myślisz, że mokre kamienie będą lepić się do siebie tak, jak ziarna piasku?”
- Zasugeruj rodzicom, żeby dały dzieciom „robocze ubrania” do założenia podczas zabawy z kamieniami.

Zachęcaj dzieci do tworzenia „budowli” z kamieni.

- Pokaż klasie zdjęcia różnych kamiennych „budowli” ze stanu Illinois, takich jak Ogrody Bogów. Przynieś książki popularno-naukowe, magazyny budowlane, adresy stron internetowych i filmy o różnych sposobach używania kamieni do budowania lub do tworzenia projektów artystycznych.
- Zaproponuj dzieciom, żeby zaplanowały swoje własne kamienne „budowle”, struktury czy projekty artystyczne. Co dzieci chcą zrobić z kamieni, a może chcą coś z nich zbudować? Jakich kamieni będą używać? Czy chcą dodać jakieś inne materiały, takie jak piasek, patyki, liście czy śnieg?
- Pozwól dzieciom przygotować ich projekty albo ich „budowle” na różnym podłożu – na piasku, ściółce lub na tablicy. Rzuć wyzwanie do budowania na pochylni czy na nierównej powierzchni.
- Zaoferuj mocne wiaderka, kielnie, łopaty i zabawki kołowe do przenoszenia kamieni. Możesz też dodać wagę sprężynową albo szalkową. Zaoferuj także rynny plastikowe o różnej długości tak, aby dzieci mogły „puszczać ze zjeżdżalni” kamienie lub żwir.

Rozmawiajcie o tym, co dzieci robią z kamieniami.

- Zachęcaj dzieci podczas spotkań klasowych do opowiadania o swoich zabawach z kamieniami.
- Wprowadzaj słowa takie, jak *symetria*, *balans*, *stos*, *podstawa*, *rozpad* i *podpora*, żeby pomóc dzieciom opisać to, co zrobiły i wykonały.
- Poproś dzieci, aby zrobiły szkic i zdjęcie tego, co zrobiły z kamieniami. Przygotuj książkę lub wywieś na tablicy zdjęcia i rysunki dzieci. Dołącz część komentarzy, jakie robiły dzieci na temat swoich prac.

English Title: Say Yes to the Mess! Play with Rocks

29 Children's Research Center
University of Illinois at Urbana-Champaign
51 Gerty Dr. • Champaign, IL 61820-7469
Telephone: 217-333-1386 • Fax: 217-244-7732
Toll-free: 877-275-3227
Email: iel@illinois.edu
Internet: <http://illinoisearlylearning.org>

